

Verksamhetsberättelse för 2004

Inledning och översikt

Verksamhetsberättelsen är skriven i form av en kort sammanfattning med hänvisning till rapporter och bilagor. Den är uppdelad i följande områden: *organisation, verksamhet, projekt, ekonomi/finansiering, kansli och årsredovisning*.

Organisation

Styrelsearbetet har, under givna förutsättningar, varit tillfredsställande. Flera förbund har inte aktivt deltagit i arbetet vilket har inverkat på resultatet. Synliga problem inom flera medlemsförbund har hämmat det gemensamma arbetet. Kommunikationssvårigheter, passivitet, uteblivet gensvar, omsättning av representanter och svag förankring har påverkat styrkan, kontinuiteten och kompetensen i SIOS styrelsearbete. Detta har, trots positiva inslag, även påverkat SIOS Kvinnokommitténs och SIOS Ungdomskommitténs verksamhet.

En möjlighet att åtgärda problemen och få nödvändiga förändringar tillstånd är genom en förestående diskussion om framtida arbete och organisation. Styrelsen har, på uppdrag av Representantskapsmötet, utarbetat ett förslag till ny Handlingsplattform samt inlett en diskussion om medlemskapets betydelse och innehåll (rättigheter/skyldigheter/ansvar) samt förhållningssätt till det gemensamma. Utöver detta har en diskussion initierats om lämplig organisation (te.x. stadgar) för att uppnå kontinuitet, kompetens och styrka i agerande och kvalitet i verksamheten.

Verksamhet

Under året har vi försökt utveckla den *interna verksamheten* genom att bl.a. träffa förbundens styrelser, delta på möten och kongresser, förbättra kommunikationen, anordna utbildningar, stärka jämställdhetsarbetet och Kvinnokommittén, stödja Ungdomskommittén samt ta olika initiativ till samverkan och självfinansiering. Skillnaden mellan en lyckad studieresa och en långdragen förberedelse av 30-års jubileét är och kommer att vara förbundens/ledamöternas engagemang och vilja att satsa på det gemensamma. Insatserna kunde ha varit större i omfattning och mer kvalitativa. Uppdraget att revidera SIOS Jämställdhetsplan och att utveckla synen när det gäller positiv särbehandling är inte fullbordade.

När det gäller den *externa verksamheten* har vi genom medverkan, deltagande och representation i olika sammanhang bidragit till gott anseende och en bild av SIOS som den enda riktiga aktören bland etniska organisationer. En bidragande faktor till framgången är vårt medlemskap i olika organisationer, kunskap inom vissa områden (remisser) och användning (erfarenheter) av vår projektverksamhet. För att kunna bevara dessa positioner måste vi ha fler och kompetenta personer därför är förslaget om att skapa SIOS Kunskaps- och kompetens bank mer aktuell än någonsin. Trots ansträngningen att etablera dialog med politiska partier och fackliga organisationer är resultat halvdant. Då verksamheten är prioriterad bör satsningar ske nästa år.

Projekt

Projekt utgör en stor del av vår verksamhet. Några projekt avslutades (slutrapporterades) under året medan andra skall starta. SIOS projekt, *Antidiskrimineringsbyrå Stockholm*, har

etablerats och kommer att utökas genom att en ny byrå, *Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd* startas. Denna verksamhet är och kommer i framtiden att utgöra grunden för vårt arbete mot diskriminering. Under året har stort arbete lagts för att bereda vägen till nya och för SIOS mer relevanta projekt.

Ekonomi

Som vanligt är situationen när det gäller ekonomiskt stöd både till SIOS och förbunden ohållbar. De föreslagna förändringarna (utgångspunkten/flyttningen) av stödet till etniska organisationerna har inte genomförts. Missnöjet med Integrationsverkets arbete generellt och med bidragshanteringen i synnerhet samt brist på förståelse hos ansvarigt departement och minister har förts fram med olika skrivelser. En starkare ekonomisk bas skulle ge SIOS och förbunden större handlingsutrymme och självständighet. Trots insikten och flera initiativ som tagits för att stärka självfinansiering av förbunden och SIOS har förmågan att utveckla dessa insatser varit svag.

Avslutningsvis

Sammantaget har verksamheten, trots de organisatoriska bristerna, varit omfattande och långt över vad de ekonomiska förutsättningarna medger (se årsredovisningen). Brist på grundresurser och stark infrastruktur för att möta både kraven från medlemmarna och samhället har delvis kompensrats med de ideella insatserna från förbunden och de förtroendevalda.

Dessa ideella insatser, god sammanhållning och övertygelsen om att samarbete och gemenskap är viktig har varit och är grunden i det nu 30-åriga samarbetet inom SIOS. Samarbete mellan organisationer vars medlemmar har sitt ursprung i fyra kontinenter gör SIOS till en ovärderligt och unik organisation inte bara för medlemmar utan för samhället i stort.

1. Organisation

Under rubriken återges kortfattad information om de väsentliga händelserna gällande: styrelse, Arbetsutskott, områdesansvariga, Kvinnokommittén, Ungdomskommittén, RegionalSIOS - Västra Götalands län, ordförandemöte och Representantskapsmöte.

1.1 Styrelsen

Styrelsen har under året haft nio (9) möten med en 75 % närvaro. Styrelsen har i stort sett tagit hand om de övergripande frågorna samt de frågor som arbetsutskottet eller ansvariga fört fram på dagordningen. Ledamöternas deltagande i styrelsearbetet har inte varit helt tillfredställande och har varierat från förbund till förbund. Under året har representation och deltagande från två förbund uteblivit.

1.2 Arbetsutskott (AU)

Arbetsutskottet består av ordförande, 1:a viceordförande (Maria Olsson) och 2:a viceordförande (Aycan Bozarlan) och en adjungerad ekonomiansvarig (Francisco Rodriguez). Efter senaste Representantskapsmötet - RM adjungerades ordförande i Kvinnokommittén (Gordana Andrejic) och Ungdomskommittén (Chiavan Bamarni) samt ansvariga för de tre utvecklingsområden. I den nya sammansättningen har man, under året haft nio (9) protokollförda möten varav tre (3) med de ansvariga för olika utvecklingsområdena, många uppdrag och kontinuerligt löpande uppgifter. Arbetsutskottet har ansvarat för personalfrågor. Arbetsutskottet har dels tagit och verkställt egna beslut dels, förberett underlag och verkställt styrelsebeslut.

1.3 Ansvariga utvecklingsområden

De tre ansvariga (Panos Oulis – Språk och kultur, Osman Özkanat – Jämlikhet och Mångfald Antonella Dolci – Utveckling av demokrati) har bedrivit verksamheten utifrån den av RM antagna verksamhetsplanen. Vid olika aktiviteter har man involverat intresserade eller bildat tillfälliga grupper som engagerats i specifika uppdrag. Det mesta av arbetet har skett genom att man själv, eller genom uppdrag till andra, berett förslag till AU eller styrelsebeslut. Arbetet har samordnas genom utökade AU möten och genom den befintliga strukturen när det gäller projekt.

1.4 Kvinnokommitté (KK)

Under året har Kommitténs arbete stabiliserats och utvecklats. Av SIOS 16 medlemsförbund är 11 representerade i Kvinnokommittén. Kommittén har under året haft åtta (8) protokollförda möten. En sammanfattning av Kvinnokommitténs verksamhet redovisas under rubrikerna verksamhet och projekt. KK har även tagit fram en utförligare rapport.

1.5 Ungdomskommitté (UK)

SIOS Ungdomskommitté har långsamt etablerats. Kommittén har haft några möten vid vilka knappt hälften av SIOS förbunden varit representerade. Inledningsvis har man satsat på att få flera med och i det arbetet har SIOS styrelse och kansliet engagerats. Trots brev och uppmaningar har fortfarande inte hälften av förbunden utsett några representanter.

1.6 RegionalSIOS

RegionalSIOS Västra Götalands län har etablerats och kommit igång med verksamheten. Under året har man bl.a. arbetat med utveckling av organisationen, utbildning, tematräffar och debatter, bedrivit verksamhet för ungdomar och kvinnor, verksamhet för äldre, byggt nätverk och kontakter för samverkan och bedrivit utåtriktad verksamhet.

Utvecklingen har varit positiv trots att alla våra föreningar inte är representerade och delaktiga. Kontinuerliga kontakter och visst stöd från SIOS om än begränsat har förekommit. Information om SIOS och diskussion om framtida verksamhet togs upp på ett möte i Göteborg. Det är viktigt att dra lärdomar (möjligheter/hinder) om ambitionen att förstärka det regionala och lokala samarbetet skall förverkligas.

1.7 Ordförandemöte

Ordförandemötet ägde rum i december månad (gemensamt möte med styrelsen). På mötet diskuterades bl.a. SIOS framtida verksamhet och behovet av översyn av Principprogrammet. På mötet kom man överens om att: det framtida Principprogrammet måste vara tydligt och följas av förankringsarbete. Vad medlemskap i SIOS innebär (medlemmarnas rättigheter och skyldigheter) skall tydliggöras. Det är viktigt att den framtida samverkansplattformen – organisationsstrukturen är anpassad (fler/mindre medlemmar) så att ansvar för genomförande och samordning samt utvärderingsinstrument kan säkerställas.

1.8 Representantskapsmöte (RM)

Representantskapsmötet ägde rum i maj månad. Förutom själva RM hade vi dels tema om SIOS genom tiderna där forskaren Osman Aytar presenterade en delrapport om sin forskning kring etniska organisationer, m.m. Dessutom anordnades en paneldebatt (dokumenterad) med företrädare för SAP, LO och ABF.

2. Verksamhet

Här nedan följer en sammanfattning av SIOS verksamhet under 2004. Sammanfattningen återges under följande rubriker: intern verksamhet, utåtriktad verksamhet och representation, dialog, möten och uppvaktningar, skrivelser och remisser, medverkan och deltagande på konferenser och seminarier samt projekt.

Intern verksamhet

2.1 Möten och dialog med förbunden

Med ambitionen att utveckla och förstärka dialogen med medlemsorganisationerna skickades ett brev till förbunden som man inte haft möte med under föregående året. Under året har vi haft möte med Assyriska riksförbundet och Serbernas riksförbund. Trots att man inte hinner gå på djupet med angelägna frågor har det varit givande och uppskattades av förbundens styrelser. Det är viktigt att fortsätta med de återstående förbunden. De förslag som läggs fram på dessa möten skall vara en vägledning för SIOS styrelse när det gäller verksamheten och vilka frågor som ska prioriteras. Några av de frågor som aktualiserades och även diskuterades på ordförandemöten var huruvida man kan fördela de olika SIOS uppgifterna mellan förbunden. Så att t.ex. några driver språkfrågor, några konsumentfrågor, några åtar sig verksamhet för funktionshindrade, etc. Dessutom togs frågan upp om att etablera samarbete mellan SIOS föreningar med början i Stockholms län.

2.2 Deltagande på förbundskongresser, m.m.

Under året har SIOS representerats/deltagit på: Kurdiska riksförbundet, Turkiska riksförbundet och Serbernas riksförbunds kongress samt skickat hälsningsbrev till Iranska riksförbundets årsmöte/kongress samt deltagit på Roma Internationals konferens. Hälsning skickades till Italienska föreningen SAI i Nacka som fyllde 95 år.

2.3 Studieresa till Turkiet

En veckas studieresa till Turkiet anordnades av Turkiska riksförbundet. Trots att alla förbunden inte deltog konstaterades, vid efterföljande utvärdering, att studieresan sammantaget var lyckad. de officiella besök var på hög nivå, det övriga programmet (historiska platser, den polska byn, ålderdomshemmet m.m.) var väldigt bra, tolkning och information om landet var utmärkt, de uppsatta målen för resan uppnåddes särskild när det gäller att öppna dörrar och etablera kontakt för minoritetsgrupperna - assyrier och syrianer. Värden har varit engagerad och har tillmötesgått alla önskemål (vilket ibland bidragit till en viss rörlighet).

Turkiska förbundet skall ha mycket beröm för det enorma arbetet som man har lagt ner för att förverkliga resan. Det som man bör tänka inför nästa resa är att studieresans målsättningar måste klargöras innan avresa, anpassning av programmet till resans längd, representation bör renodlas samt att gruppen ej får vara för stor. Information innan resan måste vara klar och lämnas i tid.

2.4 SIOS 30-års Jubileum

Under sommaren började man förbereda jubileet som enligt beslut och planering skulle äga rum under hösten. Jubileets uppläggning och innehåll har diskuterats vid flera tillfällen. Olika arbetsgrupper och olika förslag samt oklar finansiering och svagt engagemang (ledamöter/förbunden) har resulterat i att man uppskjutit SIOS 30 års firande till nästa år.

2.5 Kvinnokommittens verksamhet

Kvinnokommittén har haft olika möten och kontakter bl.a. med Rädda Barnen, BRIS, Kvinnoforum/Xist, Centrum mot Rasism och UNIFEM.

Kvinnokommittén har deltagit i Referensgruppsmöte (samarbetsforum) för projektet ”Samarbeta Jämt” i vilket Internationella Kvinnoföreningen i Malmö bygger upp en webbplats som mötesplats för de ca 100 invandrarkvinnorganisationerna i Norden.

Kvinnokommittén har haft kontinuerlig dialog och samverkan med ABF i genomförande av ledarutbildning och i en arbetsgrupp med uppgiften att ta fram gemensamt projekt i syfte att bredda och utveckla jämställdhetsverksamhet.

Kvinnokommittén har deltagit på flera konferenser och seminarier som bl. a handlat om: utredning om statligt stöd till kvinnors organisering, seminarium ”Bidrag till kvinnoorganisationer på etnisk grund”, kvinnors organisering som demokratisk kraft, Folkbildningsförbundets konferens om uppväxt och föräldraskap mellan kulturer, mässan ”Kvinna - Starta Eget” arrangerat av Föreningen KvinnorKan och NyföretagarCentrum, Folkhälsostämman i Stockholm och Nordiska konferensen i Reykjavik ”Kvinnorörelser” med deltagare från samtliga nordiska länder.

2.6 Jämställdhet

Förutom uppföljning av tidigare Jämställdhetsprojekt har frågan om jämställdhet hållits levande genom dialog med förbunden och hänsynstagande vid olika uppdrag och representation. En översiktlig analys av deltagande och representation visar på en positiv utveckling till en större jämställdhet. Gällande SIOS Jämställdhetsplan har inte reviderats. Insatserna måste förstärkas genom långsiktigt arbete och resurser (projekt) eftersom nuvarande stöd från departementet och Integrationsverket är otillräckligt. Förslaget om samverkansprojekt med ABF har fått gehör. Gemensam arbetsgrupp har bildats och under

senare delen av året har den arbetat med att ta fram (innehåll/finansiering) av ett gemensamt och långsiktig projekt.

2.7 Ungdomskommitténs verksamhet

SIOS Ungdomskommitté bildades på SIOS - RM 2004. Målsättningen var att få ungdomar inom SIOS medlemsorganisationer att aktivera sig. Verksamheten under mandatperioden har för det mesta bestått av att träffas och lära känna varandra bättre. Styrelsen har satsat på att diskutera och utveckla verksamhetsidéer inför nästa mandat period. I strävan att få kommittén att bli mer strukturerad utarbetades reglemente för styrelsearbetet.

Ungdomskommittén har etablerat kontakt med Ungdomsstyrelsen dels för att visa att man finns och dels för att bereda möjligheten att söka verksamhetsbidrag inför nästa mandatperiod. En viktig verksamhet har varit starta en utbildning för styrelseledamöter i samarbete med ABF. En långsiktig planering av själva utbildningen har gjorts och kommer att starta under nästa år.

2.8 Infrastruktur – SIOS-info, hemsida och kommunikation

För att förstärka samarbetet och förbättra kommunikationen genom en infrastruktur har vi tagit initiativ till att samordna presentation när det gäller: hemsidor, uppbyggnad av register, information om verksamheten och gemensamma initiativ samt det planerade SIOS info. Intresse och gensvar har inte varit tillfredställande trots att flera brev och uppamningar har skickats till förbunden och styrelseledamöter. Första nummer av SIOS-info har kommit ut under året och arbetet med att ta fram ny hemsida har kommit igång. När det gäller den dagliga och administrativa kommunikationen bör den förbättras särskild när det gäller förbundens gensvar på skrivelser och brev från SIOS styrelse.

Utåtriktad verksamhet, samverkan och representation

2.9 ABF

ABF är en viktig samarbetspart för SIOS och flera av våra förbund är medlemmar eller har samarbetsavtal. Under året har vi samarbetat kring flera frågor av ömsesidigt intresse. På ett möte med ansvariga på ABF och SIOS styrelse kom man överens om de viktigaste frågor man skulle samarbeta kring och om ABF:s möjligheter att stödja SIOS verksamhet.

Verksamheten har handlat om processledarutbildning för SIOS Kvinnokommitté, projekt för att stödja, utveckla och starta bildningsverksamhet för SIOS Ungdomskommitté, stöd och medverkan i SIOS 30-års jubileum och studieresa till Turkiet, initiativ till dialog och samarbete mellan SIOS förbund, Handikappförbund och ABF (några möten har hållits), initiativ till samarbete med ABF Stockholm vilket resulterade i ett seminarium "Invandrare och arbetsmarknad", initiativ till utbildningar i samhälls, demokrati, fackliga och politiska frågor i samarbete med LO.

ABF har deltagit i paneldebatt som SIOS anordnade. Vi har deltagit på ABF:s stämma. SIOS är representerad i ABF:s referensgrupp för personal- och förtroendemannautvecklingsprojekt.

ABF har tagit fram (i vilken process SIOS har deltagit/varit representerad) ett nytt idéprogram. Idéprogrammet är på remiss hos medlemsorganisationerna. Programmet har presenterats och diskuterats på SIOS styrelse varefter man kom överens att det är viktigt att SIOS och förbunden är med i processen genom att förbunden lämnar synpunkter på förslaget,

initierar olika aktiviteter och startar verksamhet med hjälp av den medföljande studiehandledningen.

2.10 Folk och Försvar

Efter att vi blivit medlemmar i Folk och Försvar har våra (olika) representanter deltagit på olika möten och aktiviteter som Folk och Försvar har anordnat. Vi har bl.a. deltagit på den årliga konferensen i Sälen, seminarium om Totalförsvar i nordisk belysning, konferensen om Fred och nedrustning (Göteborg) och årsmötet. SIOS har blivit presenterad i Folk och Försvars tidning.

SIOS styrelse träffade utbildningsansvarig hos Folk och Försvar som informerade om CFF:s organisation och verksamhet. Folk och Försvar driver informations- och utbildningsverksamhet för medlemsorganisationer. I diskussionen därefter framkom flera förslag bl. a militärtjänstgöring för de som har dubbelmedborgarskap och som man kunde samarbeta kring. Samarbete skulle ske med SIOS förbund direkt och kunna startas med Kurdiska riksförbundet och Serbernas riksförbund som anmält intresse.

2.11 Sveriges Konsumentråd

SIOS är medlem i Sveriges Konsumentråd sedan 2002. Som medlemmar har vi möjlighet att påverka konsumentpolitiken. SIOS har varit aktiv i rådets styrelse genom att inneha en suppleantpost (Olof Björk). SIOS styrelse har definierat vikten att ingå i ett sådant samarbete. Riktlinjer för SIOS och förbundens deltagande i det konsumentpolitiska intressearbetet behövs. Detta har dock inte varit möjligt på grund av bristande resurser. För att få igång verksamhet har man kommit överens om att starta ett projekt inom konsumentfrågor/ politiken. Vi har en fortlöpande dialog med övriga deltagande organisationer i rådets arbete för att ta reda på förutsättningar för ett vidare engagemang. Vi deltar på Konsumentrådets olika seminarier och representantskapsmöte.

2.12 SISUS, Statens institut för särskilt utbildningsstöd

SISUS har av regeringen fått uppdraget att genom ett nationellt program förbättra bemötandet av personer med funktionshinder. SIOS deltar i SISUS kompetensutvecklingsråd med en representant för perioden 2004-2006. I kompetensutvecklingsrådet deltar ett antal sektorsmyndigheter och organisationer, som Socialstyrelsen, LO, Kommun- och Landstingsförbunden m.m.

Att vara med i kompetensutvecklingsrådet innebär att SIOS får lägga fram ett etniskt perspektiv på bemötandefrågor. SIOS har engagerat sig i ett projekt för att förbättra bemötandet av personer med funktionshinder och annan etnisk bakgrund.

2.13 Delegationen för brukarinflytande i sociala utvecklingsfrågor

SIOS deltar sedan i slutet av år 2003 i Socialdepartementets delegation. Syftet med brukardelegationen är att lyfta fram och förändra situationen för de mest utsatta grupperna i samhället genom att de representanter, från olika frivilligorganisationer, som finns representerade i delegationen, för en direkt dialog med Socialdepartementet.

Nätverk mot socialt utanförskap

SIOS deltar också i Nätverket mot socialt utanförskap, som har en bredare representation än den ovan nämnda delegationen. Nätverket är en form för överläggning och dialog mellan olika organisationer som har gemensamma värderingar i kampen mot socialt utanförskap och skall påverka samhällets politik på detta område.

2.14 Folkrörelseforum

Folkrörelseforum är en kommitté, där SIOS är representerad, med representanter från de största samarbetsorganisationerna vars uppgift är att föra en dialog med regeringen (Justitiedepartementet) om folkrörelsepolitiken. Kommittén är viktig eftersom den i framtiden kommer att vara samtalspart till den ansvariga enheten på Justitiedepartementet när det gäller folkrörelsepolitiken.

Efter en nationell konferens som föregicks av tre förberedande seminarier gjordes uppföljning med tre seminarier som tog upp: organisationernas självständighet, statens stöd till ideella organisationer (Statskontorets kartläggning) och lagstiftning (Sverige, EU). SIOS deltog på alla seminarier. Seminarieresultatet kommer att vara underlag för direktiven till en Utredning om statens relation till och formerna för bidrag i förhållande till organisationernas behov av självständighet och statens behov av resultatstyrning.

2.15 Centrum mot rasism (CMR)

Bakgrunden till bildandet av detta centrum är regeringens ambition att förstärka insatser på nationell nivå samt att verksamheten skall drivas av frivilliga organisationer (NGO). CMR har med vissa svårigheter etablerats och kommit i gång med verksamheten. Av SIOS medlemsförbund är Iranska, Italienska, Kurdiska och Roma International medlemmar i CMR. SIOS har övergripande uttryckt stöd för CMR genom kontakter och deltagande i CMR:s aktiviteter.

2.16 Städer i samverkan

Vår medverkan i Utvecklingspartnerskapet är inne på tredje året. (Föreningsparbanken, bostadsbolag och stadsdelarna Biskåpsgården och Rosengård) i vilket man vill öka medvetenheten om etnisk mångfald som en affärsutvecklingsmöjlighet för företag. Därigenom vill man skapa en drivkraft för att anställa medarbetare med denna kompetens. Partnerskapet vill få företag att upptäcka kommersiella möjligheter med kulturellt anpassade tjänster, produkter och kompetens. För företagen innebär det att bättre kunna svara mot kundernas behov. Produkter och service kan anpassas och marknadsföras med etnisk och språklig kompetens. Städer i samverkan bedriver projektet under tema Anställningsbarhet - underlätta inträdet på arbetsmarknaden för de som har svårt att integreras eller återintegreras på en arbetsmarknad som måste vara öppen för alla. SIOS frivilliga insatser är en del i medfinansieringen.

2.17 Deltagande i polisprojekt

Polisprojektet som började under 2002, avslutades den 31 augusti 2004. Projektet har publicerat en analys av Stockholms läns polismyndighet, och en bok med goda exempel som skall användas av rekryterare inom polisen och av chefer på alla nivåer. Projektet har även skapat kontakter mellan SIOS och polismyndigheten som kan vara positiva för framtiden.

Vi har deltagit på en konferens i Riga. Konferensen organiserades och finansierades av EU kommissionen. Syfte med konferensen var att utbyta erfarenheten mellan NGO om hur man i medlemsländerna arbetar mot diskriminering. På konferensen har man diskuterat hur EU:s informationskampanj fungerar i olika medlemsländer. Informationskampanjen kommer att pågå i fyra år till.

2.18 NTF, Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande/Stockholm län

Under året har vi fortsatt med kontakter med NTF särskilt i samband med diskussionerna om överrepresentation av ”invandrare” när det gäller trafikskador. NTF har tidigare haft kontakter och försökt få igång samarbete med vissa av våra organisationer.

När Vägverket skulle starta särskilda insatser för trafiksäkerhet involverades vi i diskussionen och ansågs vara en viktig part. Efter att vi kommit med förslag till olika aktiviteter/projekt blev vi förbisedda. Detta resulterade i att kontakterna med NTF minskade och är i nuläget väldigt begränsade. Det är viktigt att vi har kontakter dels för att motverka en viss opinion dels för att stödja våra föreningar som vill samarbeta med NTF.

2.19 Dialoggruppen - Länsstyrelsen i Stockholm län

Vi har fortsatt med deltagande i Dialoggruppen som är Länsstyrelsens referensgrupp för mångfalds- och integrationsfrågor. Uppdraget för SIOS del har legat på ansvariga för Antidiskrimineringsbyrån Stockholm. Under slutet av året, efter omorganisation i Länsstyrelsen, avvecklades gruppen.

3. Dialog, möten och uppvaktningar

Politiska partier

I början av året uppvaktade vi *Socialdemokraterna* och förde samtal med partisekreterare och ansvarig för integrationsfrågor. Vi konkretiserade och framförde våra synpunkter och krav för vilka förståelse fanns. Dialogen följdes upp under våren och representanter för partiet deltog på vår debatt i samband med RM. Vi deltog på partiets extrakongress. Under hösten bytte de partisekreterare. Vi skrev ett brev med lyckönskningar och ett annat där vi uttryckte viljan att träffa den nya partisekreteraren. Brevet förblev obesvarat.

Vi träffade några representanter från *Vänsterpartiets riksdagsgrupp* för uppföljning av tidigare möten. Vi tog upp dels vårt intresse av bättre dialog och kontakt med Vänsterpartiet, dels vår syn och kraven när det gäller SIOS prioriterade frågor. Frågan om bidrag till organisationerna togs upp inför förestående budget process. Samtalen gav inte önskat resultat eftersom stödet till etniska organisationer varken höjdes eller flyttades till annan myndighet vilket var vårt krav. Dialogen fortsatte under Vänsterpartiets kongress, på vilken vi medverkade med information om SIOS/Adb, där vi hade samtal med vissa riksdagsmän som ansvarade för kultur och socialförsäkringsfrågor.

I strävan att ha dialog med alla partierna i regeringsställning försökte vi etablera dialog med *Miljöpartiet de Gröna*. Trots positivt bemötande kom man inte till skott att träffas under året. Miljöpartiet har varit pådrivande när det gäller insatser mot diskriminering. Detta verkar ha inneburit att deras vilja (som det gett uttryck för tidigare) att öka stödet till organisationerna kommit i andra hand.

Tidigare (öppna och konkreta) möten med *Moderaterna och Kristdemokraterna* har inte följts upp vilket är en svaghet eftersom kontinuitet i dialogen är nödvändigt om inte våra frågor skall falla i glömska.

SIOS Ordförandemöte har givit styrelsen i uppdrag att återigen engagera sig för att etablera dialog med alla partier i riksdagen.

Myndigheter

PTS - Post- och telestyrelsen

Vi har fortsättningsvis deltagit i efterföljande arbete efter att ett betänkande ”Samhällets behov av betaltjänster” om *Svensk kassaservice* framtid lagts fram. I betänkandet togs upp vilka behov och vilka hinder som finns för särskilt drabbade personer/grupper såsom flyktingar, när det gäller grundläggande kassaservice. I den framlagda rapporten återgavs SIOS synpunkter och de ansågs viktiga för de framtida förändringarna och åtgärderna. Nästa översyn gäller Posten.

På en hearing presenterades rapporten och det diskuterades vilka grupper som skulle drabbas mest om man minskade antalet kassaservicekontor. Vår utgångspunkt var, vilket också framfördes på mötet, att samhället måste dels, säkerställa att alla har tillgång men dels också att man vid omstrukturering vidtar aktiva åtgärder. Detta kan ske genom att andra aktörer (som FSB) får möjlighet att ge service och resurser till insatser för att tillgodose de grundläggande behoven. Då förslagen låg i linje vad vi tyckte och framförde till utredningen lämnades inget remissyttrande.

Riksskatteverket Kronofogdemyndigheten – KFM

Vi fortsatte träffarna med representanter för KFM som i ett projekt arbetar med att belysa problematiken där många ”invandrare” är med i registret i onödan. Detta beror till en del på att man inte har tillräcklig information och kunskap om regler och om hur man skall agera för att inte hamna i registret eftersom det får allvarliga följder. KFM är intresserad av att samarbeta med organisationerna och satsa på informations- och bildningsverksamhet.

Socialstyrelsen

Vi har under året försökt etablera kontakt och dialog med Socialstyrelsen. Detta har skett genom möte med en (tidigare på LO) tjänstemän på regeringskansliet. Målsättningen förutom själva dialogen är att få stöd för verksamhet och projekt riktade till äldre.

Länsarbetsnämnden

Länsarbetsnämnden i Jönköping har sökt samarbete med SIOS och erbjöd en plats i Referensgruppen för integrations- och flyktfrågor. Trots att det en regional fråga utsåg vi en SIOS förtroendevald som kontaktperson.

Allmänna Arvsfonden (AAF)

SIOS kansli har tagit initiativ och träffat några tjänstemän på AAF för att informera om SIOS, vår verksamhet och om våra förutsättningar när det gäller projektgenomförande, redovisningarna och rapporter.

Organisationer

Landsorganisationen (LO)

Under året har vi försökt etablera en dialog med LO. Inledningsvis har det gjorts genom informationsansvarig på integrationsenheten. Detta följdes upp med LO:s deltagande i debatten i samband med förra RM. SIOS deltog och medverkade med information/utställning under LO:s kongress. Trots den uttrycka viljan till kontinuerlig dialog och samverkan räckte det med att initiativtagare på LO avslutade sin anställning för att kontakterna skulle ebba ut.

Forum för Frivilligt Socialt Arbete

Forum är en samanslutning med olika organisationer inom den sociala sektorn. De har tagit olika initiativ. SIOS blev inbjudet och deltog i samverkan med andra organisationer för att ställa krav på statsmakten när det gäller spelregler (man vill inte att staten vältrar uppgifter på och försöker styra organisationerna genom projektstöd) för bidragsgivning och i relation till självständiga organisationer.

RfoD

SIOS hade en träff med representanter för Riksföreningen för folkmusik och Dans – RfoD som uttryckte önskemål om samarbete. Samverkan är viktig inför nästa år som proklamerats som Mångkulturåret.

Inbjudan till etniska organisationer utanför SIOS

Vi inbjöd de övriga (30-tal) organisationer till ett möte och utbildning om diskrimineringsfrågor i samband med SIOS planerings- och utbildningsdag. Responsen har varit svag varvid man bestämde sig att göra nytt försök under nästa år.

Övrigt

Canadas Integration Branch vid Citizenship

Rosaline Frith direktör för Canadas Integration Branch vid Citizenship ville och träffade SIOS vid sitt besök i Sverige. Hon var intresserad av vår syn på integrations- och migrationspolitiken.

4. Skrivelse och remisser

Nedan följer en översikt över remisser och viktiga skrivelser under året. Remisser och vissa skrivelser i sin helhet är samlade som särskild bilaga.

Skrivelser

Integrationsministern – Mona Sahlin

Vi har skickat ett brev angående den tillsatta utredningen om makt och integration samt om våra svårigheter när det gäller remissyttranden. I svaret som vi fick tyckte ministern att vi endast skulle ta upp betänkandens förslag som berör oss. Ministern har blivit informerad om de olika skrivelser som vi skickat till Integrationsverket och JO. Vi har förutom på ”Rådet...” lyft upp frågan om bidragshantering. Begäran om ett möte fick aldrig svar då Sahlin slutade som integrationsminister.

Utrikesdepartementet

I ett brev påtalade vi att SIOS vill men saknar resurser för att yttra sig över den då aktuella remissen om Utlänningsdatalagen och EG-rätten och mottagandet av asylsökande.

Integrationsverket

Vi skickade ett brev till Integrationsverket för att förmedla SIOS syn på hanteringen av informationen till förbunden och det ständigt sena beslutet om bidrag. Under året så skulle ev. hanteringen av bidrag flyttas från verket, vilket inte skedde. Organisationerna inbjuds till den årliga Samrådsmötet. SIOS föreslog (sent program, få anmälda) att mötet skulle uppskjutas och att man skulle ta upp bidragsfrågan för att få ett slutligt besked. Integrationsverket uppfattade vårt förslag som bojkott och i ett respektlöst brev ”läxade” de upp SIOS.

Justitieombudsmannen (JO)

SIOS anmälde Integrationsverket till JO. I anmälan bad vi JO undersöka huruvida myndighetens handlande var diskriminerande. Svaret blev att JO inte kommer att vidta åtgärder, utan att motivera beslutet. I ett nytt brev bad vi JO motivera beslutet. Vi har inte fått svar än.

Övrigt

Under året har vi haft kommunikation och brevväxling, både internt och extern, allt från Jägarförbundet till någon arg förtroendevald i någon av våra föreningar. Av utrymmes skäl återges de inte.

Remisser

Statlig stöd till kvinnors organisering

I betänkandet läggs förslag fram för att stärka kvinnors organisering. Man föreslår att närmare 30 miljoner avsätts för att stödja kvinnors organisering och verksamhet. Förslaget innebär också att man kommer att stödja organisering på etnisk grund inom moderorganisationen under förutsättning att kvinnorna bestämmer om resursernas användning.

Vidare vägar och vägen vidare – svenska som andraspråk för samhälls- och arbetsliv

I betänkandet läggs förslag fram till förändringar när det gäller Sfi (Svenska för invandrare) dels, ett namnbyte till Utbildning i svenska som andraspråk för samhälls- och arbetsliv, dels att Sfi skall upphöra som egen skolform inom det offentliga skolväsendet och inordnas i skolformen kommunal vuxenutbildning (Komvux).

Äldrepolitiken för framtiden

Utredningen tog frågan om framtiden och behovet av sammanhängande äldrepolitik. Till de två, i betänkandet föreslagna övergripande målen, föreslog vi ytterligare ett: Mångfaldsmålet, En samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund.

Etablering i Sverige möjligheter och ansvar för individ och samhälle

Utredningen handlade om de nyanländas möjligheter till etablering på arbetsmarkanden. Vi lyfte frågor om samordning, att frågorna berör även ”äldre invandrare”, de etniska organisationernas roll, antidiskrimineringsperspektivet och behovet av samhällsinformation på det egna modersmålet.

Allmänna samlingslokaler

Utredningen behandlade frågan om statens stöd till allmänna samlingslokaler och dess betydelse som mötesplats och diskussionsforum. Vi tyckte att de allmänna samlingslokalernas verksamhet borde återspegla samhällets mångfald och en satsning för att få större delaktighet bland etniska grupper är nödvändig.

5. Medverkan och deltagande på seminarier och konferenser

Medverkan

Socialstyrelsen

SIOS medverkade i form av föreläsare och paneldebatt på Socialstyrelsen årliga konferens vars huvudtema är organisationernas roll i välfärdsförsörjningen.

Public service

Hearing om språkliga och etniska minoriteters tillgänglighet till Public service (SVT, SR, UR.) anordnades av riksdagens kulturutskott. SIOS representant deltog i en utfrågning tillsammans med representanter för de nationella minoriteterna.

Samrådskonferens med Integrationsverket

Det traditionella samrådet ägde rum i oktober och hade jämställdhets och diskrimineringsfrågorna som huvudtema. SIOS Adb var inbjuden och informerade om den egna verksamheten. Deltagande från förbunden blev dålig p.g. a kända orsaker och som togs upp på styrelsemötet. På mötet fick man besked att ingenting händer när det gäller bidrag och det nya bidragssystemet.

Äldre och hälsa

Seminarium om äldre och hälsa som Serbernas riksförbund, LO och Folkhälsoinstitutet anordnade i Stockholm.

Deltagande

Almedalen

Vi deltog och informerade om SIOS på en konferens om äldre – 80+ under politikerveckan i Almedalen.

Human Rights Watch

Vi deltog på ett möte på utrikesdepartementet där Human Rights Watch senaste rapport presenterades och diskuterades.

Medborgarforum

Efter Riksdagens samstämmiga beslut om Sveriges politik för global utveckling inbjöd biståndsministern den ideella sektorn för en diskussion om gemensamma insatser för att få igång dialog och olika aktiviteter i syfte att sprida information och förankra politiken hos alla medborgare. Förslag om ett gemensamt ”Medborgarforum” har lagts fram.

Public service

SIOS deltog på seminariet Omvärlden för public service företagen (SR, SVT, UR) som Kommittén om radio och TV i allmänhetens tjänst anordnade.

Seminarium i Portugal

SIOS hade representanter på seminarium om ”invandrarnas” deltagande i det civila samhället som anordnas i Portugal inom ramen för det Europeiska rådets program.

Partnerskap för integration

Vi deltog på en konferens som Partnerskap för Integration anordnade och vars syfte var att utveckla modeller för dialog och samverkan mellan alla parter som är verksamma för mångfald och integration både i Sverige och Europa.

Riksdagens öppnande

Vi var inbjudna och deltog i årets Riksdagens öppnande.

Rådet för integration i arbetslivet

Vi deltog på den högtidliga utdelningen av Rådets utmärkelse för framsynt integrationsarbete.

Svenska Folkspel

Under året har vi deltagit på några möten och Folkspels årsmöte.

6. Projekt

6.1. Projektet FN:s standardregler i ett mångkulturellt samhälle

Det treåriga projektet genomfördes i Rinkeby och avslutades 2003. SIOS var huvudman och drev projektet i samarbete med Rinkeby stadsdelsnämnd och stadsdelsförvaltning samt Rinkeby handikappråd.

Syftet med projektet var att med Deklarationen om de mänskliga rättigheterna samt FN:s standardregler för människor med funktionsnedsättning som ledstjärnor utveckla ett arbetssätt för att nå personer med annan etnisk bakgrund och informera om den svenska handikappolitiken och handikappörelsen samt påverka attityden till människor i alla åldrar med olika funktionshinder i en positiv riktning.

Genom projektet skapades kontakt och nätverk med olika aktörer i Rinkeby. Man gjorde olika informationsinsatser som betonade en ”upplevelsebaserad kunskapsförmedling” där kulturen spelar en huvudroll. Man försökte också få till stånd ett långsiktigt resultat i form av en organiserad struktur. Förutom en diskussion om handikapp som socialt förtryck fördes också ett resonemang kring kulturalisering av funktionshindret.

Inför framtida arbete betonas vikten att förankra frågeställningarna kring funktionshinder och etnicitet både hos de etniska minoritetsorganisationerna och inom handikappörelsen samt att arbeta på ett individuellt och ett intressepolitiskt plan. Slutrapporten har publicerats.

6.2 Vägar till arbete för funktionshindrade med utländsk bakgrund

Projektet startade 1998 och avslutades 2003. I arbetet har åtta av SIOS riksförbund deltagit. Projektets syfte var att utveckla metoder, föreslå åtgärder och formulera projekt som skulle leda till att krigsskadade och arbetshandikappade med utländsk bakgrund får arbete, sysselsättning eller utbildning.

I projektet bedrevs ett antal insatser som har betydelse för att uppmärksamma den sammansatta situation målgruppen befinner sig i. Bland annat bedrevs projektet Dyslektiker med invandrarbakgrund. Dessutom diskuterades ett antal frågeställningar som har relevans för målgruppen, arbetslivet och arbetets organisering, språket och dess betydelse på arbetsmarknaden, rundgången på arbetsmarknaden samt marginaliseringsprocesser och diskriminering. Inom projektets ram gjordes även en analys av förutsättningar för personer

med funktionshinder att lära sig svenska som andraspråk (Sfi-undervisningen) som visade ett antal brister.

Bland projektets utvecklingslinjer för det fortsatta arbetet kan följande framhåvas, möjligheter att skapa nya arbeten kan finnas inom den sociala ekonomin; samverkan mellan myndigheter och organisationer anses nödvändigt för att fånga upp de frågeställningar som målgruppen har. Marginaliseringsprocesser som leder till att personer betraktas först som representanter för en kultur eller som vårdobjekt ska kraftfullt motverkas. Slutrapporten har publicerats.

6.3 Polioskadade med utländsk bakgrund

Projektet började år 2000 och avslutades i början av 2004. Projektet drevs av SIOS i samarbete med Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade, RTP, och dess Stockholms läns distrikt, RTP-S. Projektet bedrevs i Stockholms län.

Syftet med projektet var att uppmärksamma situationen för polioskadade med annan etnisk bakgrund och finna former för kommunikation mellan polioskadade med annan etnisk bakgrund och RTP.

Projektet tog kontakt med 56 personer, dvs. en tredjedel av antalet patienter som var inskrivna på Postpoliomottagningen vid Huddinge sjukhus år 2003. Bland slutsatserna kan framhåvas följande:

Det konstaterades att den polioskadade befolkningen håller på att ändra sammansättning eftersom den svenskfödda delen minskar. De utlandsfödda med polio är yngre, har en annan social och ekonomisk situation och följaktligen andra behov av information och kunskap. Erfarenheter kring polio från individer från båda grupperna är dock påfallande lika och många upplever sitt funktionshinder som något negativt och nedsättande. Följaktligen behövs en beredskap hos organisationer och rehabilitering för att hantera denna situation. Detta borde bana väg för samarbete mellan berörda organisationer. Slutrapporten har publicerats.

6.4 Föräldrarollen/boken

Under våren 2004 avslutades också projektet "Föräldrarollen i Sverige och olika länder" som drevs av Kvinnokommittén. Projektets mål har varit att utveckla arbetsmetoder och aktiviteter för att integrera diskussionen om föräldrarollen och dess innebörd i olika kulturer. Relevanta frågor som fokuserats är kvinnans och mannens roll vid uppfostran av barnen, unga flickors situation och det våld som vissa män utövar mot kvinnor.

Föräldraboken, en bok om hur man som föräldrar kan uppleva vanmakt emellanåt, översattes inom projektets ram till 12 språk och distribuerades till alla barnavårdcentraler och relevanta myndigheter runt om i landet.

Eftersom det var medel kvar i projektet ansöktes till Allmänna arvsfondsdelegationen om att göra en uppföljning av arbetet i förbundet under den andra hälften av 2004 och början av 2005. För projektet har 7 riksförbund visat intresse och lämnat in Aktivitetsplan. En avslutningskonferens planeras till våren 2005 som forum för diskussion mellan riksförbund om erfarenheter i projektet.

6.5 Antidiskrimineringsbyrån Stockholm

SIOS driver sedan 2003 Antidiskrimineringsbyrån Stockholm. Syftet med projektet är att bekämpa och förebygga diskriminering på grund av kön, sexuell läggning, etnicitet, religionstillhörighet och funktionshinder. Projektet är verksamt i hela Stockholms län.

Projektet disponerar ett kontor där man tar emot anmälningar via telefon eller e-post. Man träffar de som anmäler diskriminering efter överenskommelse och behov. Byrån ger stöd och råd till de som upplever diskriminering. I många fall hjälper byrån att göra en anmälan till ombudsmännen och fungerar som länk mellan myndigheterna och den enskilde. Man tar också kontakt med facken eller andra organisationer och myndigheter efter samråd men den som berörs.

En stor del av byråns verksamhet riktar sig att skapa opinion mot diskriminering och anordna utbildning för olika målgrupper. Under året anordnades en konferens på vilket ett 70-tal deltagare från kommuner, myndigheter och organisationer deltog. En utbildning kring diskrimineringsfrågor för förtroendevalda i förbunden och dess stockholmsföreningar anordnades i december. Utbildningar riktade till föreningsaktiva, även gruppvis, kommer att fortsätta.

Antidiskrimineringsbyrån Stockholm deltar också i det nationella Nätverket för antidiskrimineringsbyråerna som bildades 2002. Under året presenterade vi tillsammans med tre andra byråer en enkätundersökning (SCB) om förekomsten av diskriminering. Rapporten presenterades på en pressträff och väckte stort intresse i media. Vi deltog på studieresa till Holland och England som Nätverket för byråer i Sverige anordnade och finansierade.

I slutet av året fick SIOS besked om medel för att starta ytterligare en byrå i södra delen av Stockholms län.

Projektet "Utveckling av stöd för personer utsatta för diskriminering".

För att utveckla stödet för personer som känner sig utsatta för diskriminering har vi hos Brottsoffermyndighet ansökt projektmedel för att bl. a. skaffa kuratorsstöd och framtagande av informationsmaterial.

6.6 Bra bemötande för personer med funktionsnedsättning och annan etnisk bakgrund

Projektet startade i september 2003 och pågick till slutet av 2004. Syftet med projektet var att ta fram utbildningsmaterial om bemötande av personer med funktionsnedsättning och annan etnisk bakgrund som kan användas av chefer och personal på berörda myndigheter inom områdena utbildning, arbetsliv och hälsa.

Materialet tog form av en bok, *Vi är alla unika och ändå mer lika än vi tror* som trycktes i tio tusen exemplar. I framtagandet av boken har ca 50 personer varit involverade. Boken håller på att distribueras mot portokostnad och en engelsk version planeras till första halvåret 2005.

6.7 Projekt: Krigs och tortyrskadade invandrare

Under året har ingen verksamhet förekommit. De tillgängliga resurserna är planerade för att användas till ett seminarium kring tortyrskadade.

7. Ekonomi/Finansiering

SIOS

SIOS ekonomiska möjligheter är begränsade. Förutom bidrag från Integrationsverket är det endast ABF som stödjer vår grundverksamhet. Detta betyder att all annan verksamhet sker i projektform. För att skapa större utrymme för att få igång olika projekt och därmed utökade resurser anställdes en assistent för kansliet och för effektivare ekonomisk hantering. Tyvärr misslyckades försöket och medförde ett underskott för verksamhetsåret. Detta innebär också att deltagande i SIOS arbete belastar redan de svaga förbunden.

Förbundens självfinansiering

Utifrån den svåra ekonomiska situationen har SIOS styrelse aktualiserat frågan om gemensamma insatser för att öka självfinansieringen. Olika förslag har lagts fram som samordning av IT-resurser, gemensamma ansträngningar för ökad annonsering i medlemstidskrifterna och olika avtal som till exempel med Silja Line.

Svenska Folk Spel

SIOS är medlem i Svenska Folk Spel och därmed har försäljningstillstånd för Bingolotto och den nystartade Sverigelotten (skraplott). Trots flera uppmaningar och inbjudan till informationsmöte är förbundens intresse svagt för att på enkel sätt förstärka föreningarnas och förbundens ekonomi.

8. Kansli

Under året har SIOS haft fyra (4) anställda (3,5 tjänst). En organisationssekreterare (kansliansvarig) och verksamhetssekreterare (projektledare för ADB Stockholm och Bemötande projektet) på heltid. En projektledare för Adb Stockholm (50% av arbetstiden) och en assistent (heltid med lönebidrag) med ansvar för den ekonomiska hanteringen.

9. Årsredovisning

SIOS grundverksamhet och del kansliresurser finansieras genom kanslibidraget, verksamhetsbidraget och medlemsavgifterna. Övrig och all projektverksamhet finansieras genom riktade projektmedel från olika bidragsgivare. Årsredovisning och revisionsberättelse följer.

